

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. M. ma 38 lat, Legitymuje się wykształceniem zawodowym. Z zawodu jest ślusarzem murarzem. Jest żyjącym w konkubinacie kawalerem, mającym dziecko w wieku 10 lat. Z tytułu pracy w firmie (...) w R. pobiera wynagrodzenie w wysokości około 2000 złotych miesięcznie. Był jednokrotnie karany - wyrokiem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu z dnia 29.06.2016 r., sygn. akt II K 264/16, skazany został za przestępstwo prowadzenia w stanie nietrzeźwości samochodu osobowego z art. 178a § 1 kk na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności (po 30 godzin pracy na cel społeczny) z orzeczeniem wobec niego środków karnych w postaci czteroletniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych objętych prawem jazdy kategorii (...) i „B¹” na okres czterech lat oraz świadczenie pieniężne w kwocie 5000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej.

Dowód :

- dane podane do protokołu przesłuchania w charakterze podejrzanego, k. 12
- dane o karalności za wykroczenia, k. 16,
- dane osobopoznawcze, k. 14,
- dane o karalności, k. 8-9,
- wydruk z systemu C. odpisy wyroku wydanego w sprawie II K 264/16.

Sąd zważył, co następuje:

Oskarżony J. M. został oskarżony w przedmiotowej sprawie o to, że w dniu 15.01.2019r. w miejscowości D. na ul. (...) kierował motorowerem marki I. S. o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości 0,48 mg/l, 0,50 mg/l, 0,92 promila i 0,99 promila alkoholu w wydychanym powietrzu jednocześnie, będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sadu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu sygn. akt IIK 264/16 z dnia 29.06.2016r. za kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości, to jest o przestępstwo z art. 178a § 4 kk.

Po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 18.04.2019 r. pod sygn.. akt II K 117/19, Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu :

W punkcie 1. części dyspozytywnej uznał oskarżonego J. M. za winnego popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku, stanowiącego przestępstwo z art. 178a § 4 kk w zw. z art. 178a § 1 kk, i za ten czyn orzekł wobec oskarżonego na podstawie art. 178a § 4 kk przy zast. art. 37a kk w zw. z art. 34 § 1 i § 1a pkt. 1 kk w zw. z art. 35 § 1 kk karę 8 miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując go do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

W punkcie 2. na podstawie art. 42 § 3 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

W punkcie 3. na podstawie art. 43a § 2 kk orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 złotych.

W punkcie 4., w zakresie kosztów na podstawie art. 627 kpk i art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 2 ustęp 2 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 300 złotych, w tym opłatę w kwocie 180 złotych.

W przekonaniu Sądu, ocena wszystkich przeprowadzonych w sprawie dowodów, w tym również wyjaśnień oskarżonego przyznającego się do popełnienia przestępstwa, dokonana swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, wskazuje w sposób niewątpliwy na popełnienie przez oskarżonego zarzuconego mu przestępstwa, to jest kierowania motowozem w stanie nietrzeźwości, przy czym pełna kwalifikacja prawna tego czynu, to kwalifikacja z art. 178a § 4 kk w zw. z art. 178a § 1 kk.

Stosownie do art. 178a § 4 kk, który ustanawia typ kwalifikowany przestępstwa prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo określone w art. 173, 174, 177 lub art. 355 § 2 popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo dopuścił się czynu określonego w § 1 w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

W treści paragrafu czwartego art. 178a kk wyraźne jest zatem odesłanie do opisu typu podstawowego czynu z art. 178a § 1 kk, gdyż opis typu podstawowego zawiera część opisu znamion przestępstwa, do których odnosi się typ kwalifikowany z § 4. i których to znamion, co najistotniejsze, kwalifikowany typ czynu z § 4. w ogóle w swoim opisie nie zawiera. Obrazowo rzecz ujmując, zdaniem Sądu, oparcie się jedynie na znamionach czynu z art. 178a § 4 kk dałoby jedynie uprawnienie, by opisać zachowanie oskarżonego w ten sposób, „że w dniu 15.01.2019r. w miejscowości D. na ul. (...) oskarżony był skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu sygn. akt IIK 264/16 z dnia 29.06.2016r. za kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości”. Podobna zależność przykładowo istnieje pomiędzy typem podstawowym przestępstwa spowodowania wypadku drogowego z art. 177 § 1 kk a jego typem kwalifikowanym z art. 177 § 2 kk, zgodnie bowiem z brzmieniem tego ostatniego przepisu „Jeżeli następstwem wypadku jest śmierć innej osoby albo ciężki uszczerbek na jej zdrowiu, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8”. Implikuje to konieczność powołania w kwalifikacji prawnej przepisu art. 177 § 2 kk w zw. z art. 177 § 1 kk, gdyż inaczej nie byłoby możliwe opisanie typu kwalifikowanego wypadku, zważywszy że jego podstawowe znamiona opisane są w typie podstawowym w art. 177 § 1 kk. Podobna zależność istnieje między przepisami art. 278 § 5 kk i art. 278 § 1 kk.

Utrwalone orzecznictwo przestrzega natomiast przed inną, nieprawidłową, bo kumulatywną relacją przepisów art. 178a § 1 kk i art. 178 § 4 kk, a mianowicie przed uznawaniem, że zachowanie oskarżonego stanowi jednocześnie na zasadzie kumulatywnej kwalifikacji oba te przestępstwa. W wyroku z dnia 14.03.2018 r., sygn. akt IV K 51/18, Sąd Najwyższy wskazał, że nie jest możliwe przyjęcie **kumulatywnej** kwalifikacji z art. 178a § 1 k.k. i z art. 178a § 4 k.k. (por. LEX nr 2498066). Podobnie Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 29.12.2015 r., sygn. akt II AKa 179/15 (LEX nr 1971105), wskazał, że nie jest w ogóle możliwe przyjęcie **kumulatywnej** kwalifikacji z art. 178a § 1 k.k. i z art. 178a § 4 k.k. Podkreślić z całą mocą należy, że w niniejszej sprawie Sąd nie uznał oskarżonego za winnym popełnienia kumulatywnie dwóch czynów zabronionych z § 1. i 4. art. 178a kk (w żadnym miejscu np. nie została użyta koniunkcja charakteryzująca się użyciem spójki „i”), tylko uznał go za winnym kwalifikowanego typu przestępstwa z art. 178a § 4 kk, którego znamiona opisane są zarówno w przepisie § 4. jak i w § 1. , do którego to przepisu wyraźnie paragraf czwarty nawiązuje i wręcz odsyła. Pełny opis przypisanego oskarżonemu czynu jest zatem możliwy, zdaniem Sądu, wyłącznie przy powołaniu kwalifikacji prawnej jednego czynu z art. 178a § 4 kk w związku z art. 178a § 1 kk.

Wymierzając oskarżonemu na zasadzie art. 37a kk karę 8 miesięcy ograniczenia wolności, z zobowiązaniem do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, chociaż przypisany mu czyn zagrożony jest wyłącznie karą pozbawienia wolności w wymiarze od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności, i pomimo uprzedniego skazania oskarżonego powołanym wyżej wyrokiem za podobne przestępstwo Sąd opierał się na założeniach przewidzianych w art. 53 kk wyrażających dyrektywy prewencji ogólnej pozytywnej mającej na celu kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa i utwierdzania go w przekonaniu, że sprawcy przestępstw ponoszą sprawiedliwą odpowiedzialność za popełniony, zawiniony czyn zabroniony, jak również prewencji indywidualnej, żeby kara oddziaływała na oskarżonego w taki sposób, aby uznawszy swoje zachowanie za sprzeczne z wymogami prawa, już więcej takich czynów zabronionych w przyszłości się nie dopuścił, zważając

jednocześnie, aby wymiar kary był adekwatny do stopnia winy oraz współmierny do stopnia społecznej szkodliwości czynów, który jest wysoki.

Na niekorzyść oskarżonego Sąd poczytał :

- fakt uprzedniego, jednokrotnego skazania - jak wyżej wskazano, wyrokiem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu z dnia 29.06.2016 r., sygn. akt II K 264/16, oskarżony skazany został za przestępstwo prowadzenia w stanie nietrzeźwości samochodu osobowego z art. 178a § 1 kk na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności (po 30 godzin pracy na cel społeczny) z orzeczeniem wobec niego środków karnych w postaci czteroletniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych objętych prawem jazdy kategorii (...) i „B¹” na okres czterech lat oraz świadczenie pieniężne w kwocie 5000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej,

- dużą społeczną szkodliwość czynu przypisanego oskarżonemu, stosunkowo dużą stwierdzoną we krwi zawartość alkoholu (0,99 promila), nagminność tego typu przestępstw na terenie powiatu kędzierzyńsko- (...) i całego kraju, prowadzenie motoroweru na stosunkowych ruchliwych, pomimo późnej pory (około godziny 20:00), ulicach (...).

Okoliczności te legły u podstaw orzeczenia wobec oskarżonego na podstawie art. 42 § 3 kk środka karnego w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, co powinno, zdaniem Sądu, w sposób trwały rozwiązać problem potencjalnego zagrożenia jakie może stwarzać sobą oskarżony, prowadząc jakikolwiek pojazd mechaniczny w ruchu drogowym.

W odniesieniu jednak do kary, w opinii Sądu, istnieją przesłanki do skorzystania wobec oskarżonego z przepisu art. 37a kk, zgodnie z którym „jeżeli ustawa przewiduje zagrożenie karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat, można zamiast tej kary orzec grzywnę albo karę ograniczenia wolności, o której mowa w art. 34 § 1a pkt 1 lub 4”. W zakresie brzmienia tego przepisu zauważyć należy, że przepis ten, ani żaden inny przepis nie wyłącza stosowania przepisu art. 37 a kk do czynu z art. 178a § 4 kk. Próżno także w treści przepisu art. 37a kk szukać sformułowania, że przepis ten można zastosować „jeżeli przemawia za tym szczególnie uzasadniony wypadek”; w ocenie Sądu, jest to przypisywanie temu przepisowi dodatkowej treści, której to treści (znamion), co jest oczywiste, przepis ten nie posiada. Do zastosowania tego przepisu wystarczające jest, w oparciu o wykładnię zasad wymiaru kary, dojście go przekonania, że zamiast kary pozbawienia wolności, oskarżonemu można wymierzyć karę łagodniejszego rodzaju. Zdaniem Sądu, oskarżony spełnia przesłanki wymierzenia mu na zasadzie art. 37 a kk kary rodzajowo łagodniejszej – po wypunktowaniu okoliczności obciążających, stwierdzić należy, że istnieją również okoliczności, i to liczne, przemawiające na korzyść oskarżonego.

Z formalnego punktu widzenia należy zauważyć, że czyn z art. 178a § 4 kk zagrożony jest karą do 5 lat pozbawienia wolności, a więc nie osiąga nawet górnego zagrożenia karą do 8 lat pozbawienia wolności, gdy można stosować przepis art. 37a kk.

Pomimo skazania prawie 3 lata wcześniej za uprzednie przestępstwo podobne z art. 178a § 1 kk w sprawie o sygn. akt II K 264/16 na karę ograniczenia wolności za prowadzenie w stanie nietrzeźwości samochodu osobowego, oskarżony (39 lat) karany był w swym życiu tylko i wyłącznie za to jedno przestępstwo. Do chwili obecnej oskarżony przestrzega nałożonego na niego powołanym wyrokiem zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych objętych prawem jazdy kategorii (...) i „B¹”, powodem przyjęcia w niniejszej sprawie typu kwalifikowanego z art. 178a § 4 kk nie było naruszenie nałożonego na oskarżonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych określonego rodzaju (wtedy jego zachowanie charakteryzowałoby się znacznie większym stopniem społecznej szkodliwości), tylko fakt uprzedniego skazania za przestępstwo z art. 178a § 1 kk. W zakresie samego czynu, nie sposób także porównać stopnia społecznej szkodliwości kierowania w stanie nietrzeźwości motorowerem, czego oskarżony dopuścił się w dniu 18.04.2019 r., z kierowaniem w takim stanie innymi pojazdami mechanicznymi, takimi jak np. motocykl, samochód osobowy, czy nawet samochód ciężarowy, a wszystkie te przypadki, w wypadku uprzedniego skazania, podlegają kwalifikacji pod ten sam przepis prawny art. 178a § 4 kk w zw. z art. 178a § 1 kk.

Zdaniem Sądu, nieuzasadnionym byłoby również twierdzenie, że uprzedni wyrok skazujący i wymierzona oskarżonemu kara ograniczenia wolności polegająca na pracy na cel społeczny, nie odniosła wobec oskarżonego żadnego skutku. Jak wyżej skazano, oskarżony przestrzega nałożonych na niego zakazów, a podobnego zachowania dopuścił się na motorowerze, a więc na pojeździe, którego użycie stwarza znacznie mniejsze zagrożenie w ruchu lądowym niż samochód osobowy, którego dotyczyło poprzednie zachowanie oskarżonego, będące przedmiotem wyroku w sprawie II K 264/16. Brak jest także jakichkolwiek informacji, że oskarżony nie wykonuje nałożonej na niego poprzednio kary ograniczenia wolności, która w postaci pracy na cel społeczny, zdaniem Sądu, ma na sprawców nieocenione oddziaływanie wychowawcze. Na korzyść oskarżonego uwzględnić także należy jego warunki i właściwości osobiste. Jest ojcem dziecka w wieku 10 lat i wykonuje pracę zarobkową, która umożliwia mu uzyskiwanie środków na zaspokojenie potrzeb dziecka związanych z jego utrzymaniem.

W opinii Sądu, orzeczona w niniejszej sprawie kara 8 miesięcy ograniczenia wolności polegająca na zobowiązaniu oskarżonego do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, znajduje odzwierciedlenie w kształtowaniu świadomości prawnej społeczeństwa oraz kształtuje przekonanie, iż za zachowania negatywne należy ponieść sprawiedliwą karę, a sankcja orzeczona wobec wyżej wymienionego - rozpatrywana łącznie z innymi zastosowanymi wobec oskarżonego dolegliwościami, w szczególności z dożywotnim zakazem prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i świadczeniem pieniężnym w kwocie 10 000 zł, którego wysokość przekracza kilkakrotne miesięczne dochody oskarżonego - za taką powinna być postrzegana.

W konsekwencji powyższych rozważań orzeczono, jak w sentencji niniejszego wyroku.